ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ

ਮੋਬਾਇਲ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਪਾਠ ਦੇਖਣ ਲਈ ਇਸ ਕੋਡ ਨੂੰ ਸਕੈਨ ਕਰੋ।

Team-Jal.

ਪੰਜਾਬ : ਭੂਗੋਲਿਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ

Home Assignment

Class : 9th

Social Studies

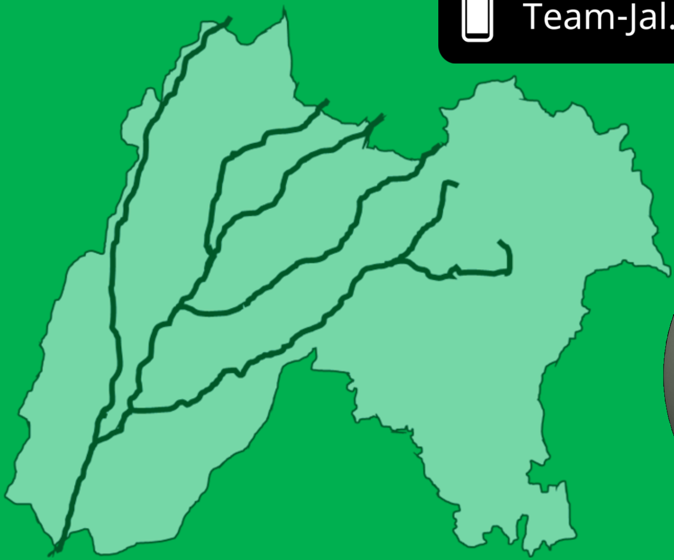

Part-2 (History)

ਇਤਿਹਾਸ

ਪਾਠ:1

(From Text-book Page No. 07 to 09)

ਪੜ੍ਹੋ ਪੰਜਾਬ, ਪੜ੍ਹਾਓ ਪੰਜਾਬ (ਅੰਗਰੇਜੀ ਅਤੇ ਸ.ਸ. ਟੀਮ-ਜਲੰਧਰ)

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਭੂਗੋਲਿਕ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ‘ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ:-

ੳ) ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਅ) ਸੰਸਕ੍ਰਿਤਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ

ੲ) ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਸ) ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ

ੳ) ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਪੰਜਾਬ ਭਾਰਤ ਦਾ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰ: ਇਰਾਨੀ,ਯੂਨਾਨੀ,ਹੂਣ,ਕੁਸ਼ਾਣ,ਤੁਰਕ,ਮੰਗੋਲ ਅਤੇ ਮੁਗਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦੱਰਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਆਏ।

ਪੰਜਾਬ ਯੁੱਧਾਂ ਦਾ ਮੈਦਾਨ: ਦਿੱਲੀ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹਮਲਾਵਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਲੰਘਦੇ ਸਨ। ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ।

ਜੰਗਲਾਂ ਅਤੇ ਪਹਾੜਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ: ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਅਬਦਾਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਘਰਸ਼ ਲਈ ਜੰਗਲਾਂ ਤੇ ਪਹਾੜਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਰਨ ਲੈ ਕੇ ਗੁਰੀਲਾ ਯੁੱਧ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਪਣਾਈ ।

ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ : ਭੂਗੋਲਿਕ ਸਥਿਤੀ ਕਾਰਨ ਹੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਭ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾ ਸਕੇ।

ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ
ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸਿੱਖਿਆ
ਟੀਮ - ਜਲੰਧਰ

ਅ) ਸੰਸਕ੍ਰਿਤਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ:

ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਦੇ ਆਉਣ ਨਾਲ ਨਵੀਆਂ ਜਾਤੀਆਂ ਬਣੀਆਂ,ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਨਾਲ ਵੀ ਸਾਡੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਪ੍ਰਸਾਰ ਹੋਇਆ।

ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਣ :

ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਮਲਿਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹਾਦਰੀ,ਹਿੰਮਤ ਅਤੇ ਮਿਹਨਤ ਦੇ ਗੁਣ ਭਰੇ। ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ,ਖਾਣ-ਪੀਣ ਅਤੇ ਪਹਿਰਾਵੇ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਆਈ।

ਕਲਾ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ’ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ :

ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ।

ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿਚ ਆਉਣ ਨਾਲ ਗੁੰਬਦ ਅਤੇ ਮਹਿਰਾਬ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵੀ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਈ।

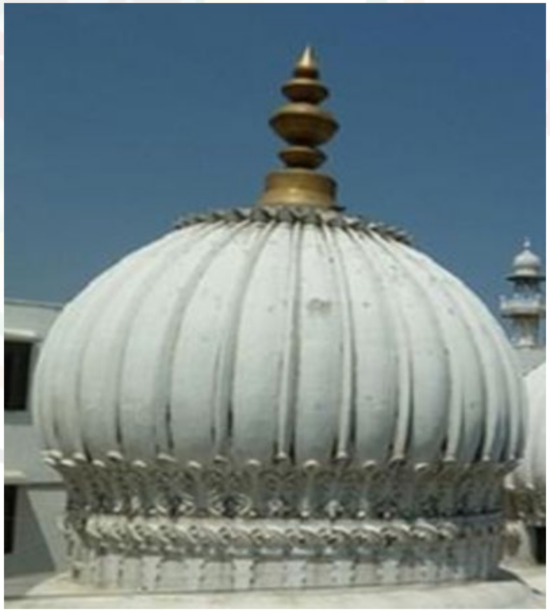

ੲ) ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ-

ਵੈਦਿਕ ਧਰਮ ਦਾ ਜਨਮ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ:

ਰਿਗਵੇਦ, ਸਾਮਵੇਦ, ਅਥਰਵਵੇਦ, ਯਜੁਰਵੇਦ ਚਾਰ ਵੇਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ 'ਰਿਗਵੇਦ' ਦੀ ਰਚਨਾ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਹੋਈ।

ਇਸਲਾਮ ਧਰਮ ਦਾ ਪ੍ਰਸਾਰ :

ਮੁਸਲਿਮ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਸਲਿਮ ਧਰਮ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ।

ਹਿੰਦੂ ਜਾਤੀ ਦੇ ਕਠੋਰ ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜ :

ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਕਠੋਰ ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜਾਂ ਕਾਰਨ ਨਿਮਨ ਜਾਤੀ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸਲਾਮ ਧਰਮ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਲਿਆ।

ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ
ਅੰਗਰੇਜੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸਿੱਖਿਆ

ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦਾ ਜਨਮ :

ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਦੇ ਅੱਤਿਆਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ ਦੇ ਕਰਮ ਕਾਂਡਾਂ ਅਤੇ ਪਾਖੰਡਾਂ ਤੋਂ ਲੋਕ ਅੱਕ ਚੁੱਕੇ ਸਨ | ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨੌਂ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂਆਂ ਨੇ ਵੀ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਕੀਤਾ।

ਸ) ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ:

ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਿੱਤਾ ਖੇਤੀਬਾੜੀ:

ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਖੇਤਰ ਮੈਦਾਨੀ ਹੈ ।ਸਦਾ ਵਗਦੀਆਂ ਨਦੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿੱਟੀ ਉਪਜਾਊ ਹੈ । ਇੱਥੇ ਕਣਕ,ਚਾਵਲ,ਕਪਾਹ,ਦਾਲਾਂ,ਮੱਕੀ,ਜੌਂ,ਛੋਲੇ,ਗੰਨਾ,ਸਰ੍ਹੋਂ ਦੀ ਖੇਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ।ਲੋਕ ਭੇਡਾਂ ਬੱਕਰੀਆਂ ਵੀ ਪਾਲਦੇ ਸਨ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦਾ ਇੱਕ ਦ੍ਰਿਸ਼

ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਵਪਾਰ :

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦੱਰਿਆ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਵਪਾਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਵਪਾਰਕ ਨਗਰਾਂ ਦਾ ਜਨਮ:

ਮੱਧ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਘਰੇਲੂ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਪਾਰ ਵਧਿਆ। ਨਵੇਂ ਨਗਰ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਏ । ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਹੌਰ,ਮੁਲਤਾਨ,ਪੇਸ਼ਾਵਰ,ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ,ਜਲੰਧਰ,ਹਿਸਾਰ ਅਤੇ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਮੁੱਖ ਸਨ ।

ਬਹੁ-ਵਿਕਲਪੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ :-

1.ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦੱਰਿਆ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਮਲਾਵਰ ਭਾਰਤ ਆਏ :

(ੳ) ਇਰਾਨੀ (ਅ) ਯੂਨਾਨੀ (ੲ) ਮੰਗੋਲ (ਸ) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ

2.ਦਿੱਲੀ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ :

(ੳ) ਮੁਗਲ (ਅ) ਯੂਨਾਨੀ (ੲ) ਹੁਣ (ਸ) ਪੰਜਾਬੀ

3.ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਣ ਸਨ :

(ੳ) ਬਹਾਦਰ (ਅ) ਹਿੰਮਤੀ (ੲ) ਮਿਹਨਤੀ (ਸ) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ

4.ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਗ੍ਰੰਥ ਦਾ ਨਾਂ ਹੈ :

(ੳ) ਸਾਮਵੇਦ (ਅ) ਯਜੁਰਵੇਦ (ੲ) ਰਿਗਵੇਦ (ਸ) ਅਥਰਵਵੇਦ

5.ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਧਰਮ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ :

(ੳ) ਹਿੰਦੂ (ਅ) ਸਿੱਖ (ੲ) ਮੁਗਲ (ਸ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ
ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸਿੱਖਿਆ
ਟੀਮ - ਜਲੰਧਰ

ਖਾਲੀ ਸਥਾਨ ਭਰੋ :-

1.ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਦੇ ਆਉਣ ਨਾਲ ਨਵੀਆਂ -------ਬਣੀਆਂ ।

2.ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਸਲਿਮ ਧਰਮ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ------ ਕੀਤਾ।

3.ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ------ ਨੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਕੀਤਾ।

4.ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ----- ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਇਆ ।

5.ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ-------- ਵੀ ਪਾਲਦੇ ਸਨ ।

ਪੜ੍ਹੋ ਪੰਜਾਬ
ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ
ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸਿੱਖਿਆ
ਟੀਮ - ਜਲੰਧਰ
ਪੜ੍ਹਾਓ ਪੰਜਾਬ

ਸਹੀ ਮਿਲਾਣ ਕਰੋ :-

Part - A	Part - B
1. ਭਾਰਤ ਦਾ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰ	1. ਮੁਲਤਾਨ
2. ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਿੱਤਾ	2. 10
3. ਨਵਾਂ ਨਗਰ	3. ਸਾਮਵੇਦ
4. ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥ	4. ਪੰਜਾਬ
5. ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ	5. ਖੇਤੀਬਾੜੀ

ਪੜ੍ਹੋ ਪੰਜਾਬ
ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ
ਅੰਗਰੇਜੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸਿੱਖਿਆ
ਟੀਮ - ਜਲੰਧਰ
ਪੜ੍ਹਾਓ ਪੰਜਾਬ

5. ਮਾਈਂਡ ਮੈਪ :-

ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਮਲਾਵਰ

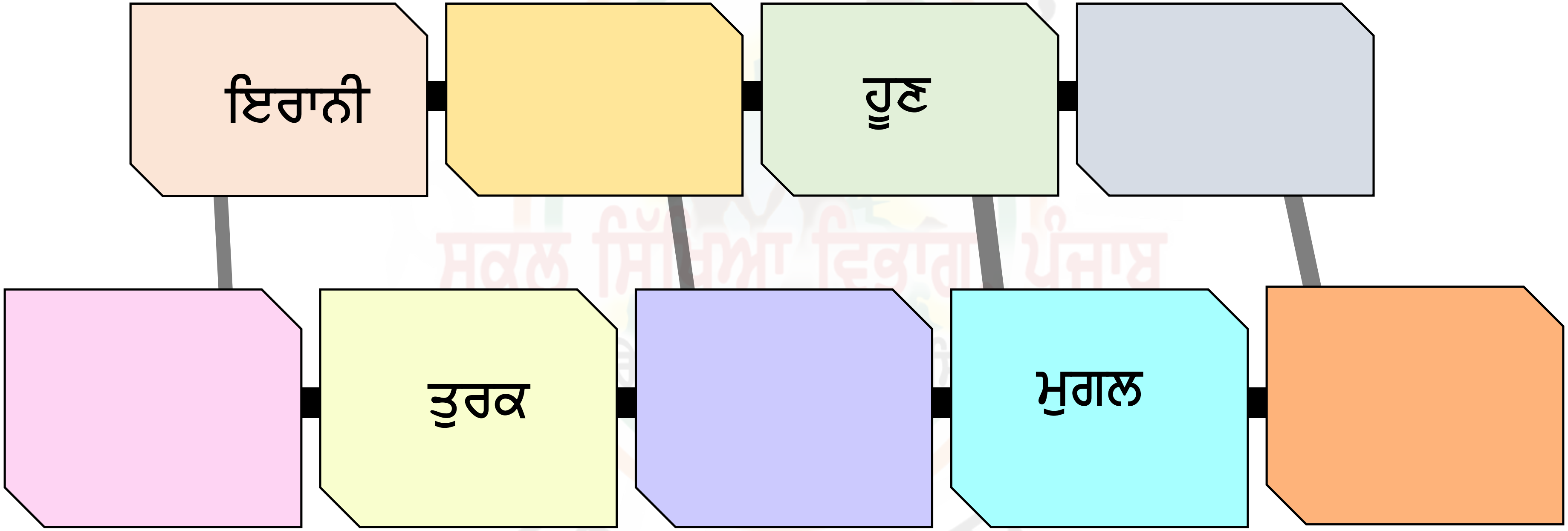

5. ਮਾਈਂਡ ਮੈਪ :-

10 ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਂ

ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ

ਮੋਬਾਇਲ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਪਾਠ ਵੇਖਣ ਲਈ ਇਸ ਕੋਡ ਨੂੰ ਸਕੈਨ ਕਰੋ।

Team-Jal.

ਪੰਜਾਬ : ਭੂਗੋਲਿਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ

THANKS

Part-2 (History)

ਇਤਿਹਾਸ

ਪਾਠ:1

(From Text-book
Page No. 07 to 09)

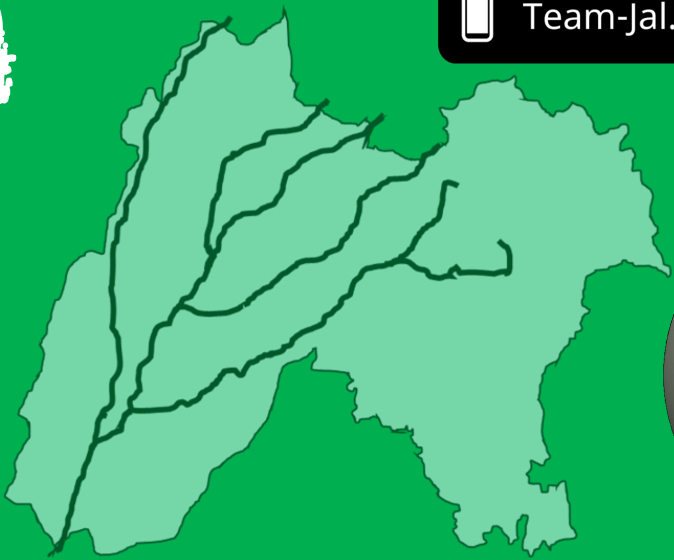

ਪੜ੍ਹੋ ਪੰਜਾਬ, ਪੜ੍ਹਾਓ ਪੰਜਾਬ (ਅੰਗਰੇਜੀ ਅਤੇ ਸ.ਸ. ਟੀਮ–ਜਲੰਧਰ)